

ע.ע. 3989

פרוטוקול מס' 3/23

מישיבת ועדת העבודה

מיום ד', י"א בסיון תשי"ט - 17.6.59 בשעה 8.30

נכחו:

- חברי הוועדה: ע. גוברין - היו"ר
- ב. אידלסון
- ס. ארם
- ש. גבה
- י. כהן
- ח. למדן
- ח. מגורי-כהן
- מ. קלמר
- י. קרגמן
- א. שוסטק

מוזמנים:

- ד. רוזוליו - נציב שירות המדינה
- ד. אריאן-סגן
- י. אלוני - מטונה על תקנות ותנאי עבודה
- ח. כהן - היועץ המשפטי לממשלת ישראל
- א. לבנה - מטעם משרד העבודה
- מ. גלס - המשפטים

סדר-היום:

המשך הדיון בחוק שירות המדינה
(סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים),
תשי"ט-1958.

היו"ר ע. גוברין:

פותח את הישיבה.

סעיף 8:

ח. כהן:
נתעוררה בממשלה השאלה, אם לפי הצעת חוק זה מותר לעובדי המדינה להתדיים למטרות ציבוריות, כגון האוניברסיטה, הממשלה חשבה, כי יתכן ויהיה צורך כמתן אפשרות להתיר פעולות כאלו.

א. שוסטק:
אני מציע למחוק את הסעיף, לא הייתי מתנגד לסעיף כזה אילו אפשר היה למצוא נוסח שיגדיר באופן ברור מה זו מטרה ציבורית, אולם מאחר שאי-אפשר למצוא הגדרה אשר תמנע מאיזו ממשלה שתהיה לפרש את המונח "מטרה

ציבורית" כפי שתדעה, אני מציע לאסור בכלל על עובדי המדינה לעסוק בהתרמות-למטרות ציבוריות.

ב. אידלסון:

הצעת חבר-הכנסת שוסטק, אם תתקבל, תחניק כל פעולה ציבורית הנעשית ע"י ארגונים מתנדבים. אני מבינה שיכולים לאסור התרמה לטובת פעולה מפלגתית, או התרמה למטרה ציבורית הנעשית בשעות העבודה, אולם אין למנוע פעולה ציבורית לצרכי תרבות ועזרה סוציאלית מחוץ לשעות העבודה.

היו"ר ע. גוברין:

כולנו מעוניינים שמנגנון המדינה יהיה בעל דמה גבוהה ישרת את כל המדינה, ומשום כך הציעה הממשלה לאסור עליו התרמות למטרות מפלגתיות, אולם אי-אפשר להביאו לגיוון ציבורי, אנו עלולים לפגוע בטעם הטוב, אם נאסור עליו כל פעולה ציבורית.

נאמר בפירוש, כי "היתר לפי סעיף זה יפורסם ברשומות", פירוש הדבר שהיתרים כאלה יהיו בפיקוח הכנסת. היתרים כאלה יינתו לפי החלטת הממשלה כולה, אם בדרך-כלל או למקרה מסויים, ואין מקום לכל חשש.

ש. בבה:

בדרך כלל, אני מתנגד לניסוח סתמי, המשאיר לרוב הכנסת להחליט אם הדבר נכון, או לא. צריך לנסח את הדברים באופן מדוייק.

לא היה מזיק אם היו אוסרים בכלל למשך מספר שנים על עובדי המדינה לעסוק בהתרמות, אך אני מסכים שלא כדאי לנקוט בקיצוניות, אולם אז הניסוח צריך להיות מדוייק, כי כל מטרה פוליטית היא גם ציבורית, אני מציע לנסח כדלקמן: "...למטרה פילנתרופית, הומניטארית, תרבותית וכד'..."

ד. רוזנקין:

אם נקבע שיותר יהיה להתרים למטרה פילנתרופית, הומניטארית וכד', יתעורר ויכוח אם המוסד הוא באמת כזה. על כן, הייתי מציע לקבל נוסח שלילי: "ובלבד שלא תהיה התרמה לטובת מפלגה או גוף מדיני".

א. שוסטק:

אפשר לנסח כדלקמן: "ובלבד שלא תהיה למוסד הזה זיקה לגוף מדיני".

ד. רוזנקין:

אפשר לומר: "...למטרה ציבורית, להוציא מפלגה או גוף מדיני".

ט. גלס:

אפשר לנסח את הסעיף כדלקמן: "פעולה האסורה לפי סעיף 5, רשאית הממשלה להתירה למטרה ציבורית, בדרך-כלל או למקרה מסויים, ובלבד שלא תהיה פעולה כזאת לטובת גוף פלויני שהיא מפלגה או גוף מדיני שהכריזה עליו הממשלה לפי סעיף 2. היתר לפי סעיף זה יפורסם ברשומות".

ס. ארם:

אינני רוצה שנראה תמיד את שורש הדע בגוף הפוליטי. מאחר שקביעה לפי סעיף זה תפורסם ברשומות, ומאחר שכל החוק חרור רצון למנוע מעובד המדינה להשתמש בתפקידו כקרדום לצרכי מפלגתו, אינני חושב כי יש צורך בתוספת הקובעת שאסור להתרים לטובת גוף מפלגתי, אם כי אני סבור שאסור באמת לעובד המדינה להתרים לטובת גוף מפלגתי.

ע.ע.

א. שוסטק:

אני מציע לנסח את הסעיף כדלקמן: ...
למטרה ציבורית, כגון: האוניברסיטה

העברית, שגן-דוד-ארום וכו' ...

ב. גלס:

ניסוח זה איננו מבטא את כוונת חברי
הוועדה.

ג. אידלסון:

התוספת שהציעו היועצים המשפטיים ישנה
בסעיף 2, ועל כן מוטב להשאיר את הסעיף
כפי שהוא מוצע.

ד. כהן:

אני תומך בהצעת הנוסח של היועצים המשפטיים,
אני הושב שהיא עונה לדוח החוק.

כאשר עובד מדינה מתרים למטרות מפלגתיות,
הוא מעורר בזה את זעם הציבור והתנגדותו למפלגות, ועל-כן טוב שייקבע
בחוק שאסור לעובדי המדינה לעסוק בהתרמה למטרות מפלגתיות. הנוסח
"מטרה ציבורית" הוא כללי מדי ומשאיר פתח לחשרות.

ה. קלמר:

לכל מפלגה יש מוסדות ציבוריים, כגון:
ארגון אמהות עובדים, האם נאסור על עובדי
המדינה להתרים גם לטובת מוסדות אלה?

ו. מגורי-כהן:

מומך כזה יוכל להטיל את פעולת ההתרמה על
חבריו שאינם עובדי המדינה, עובד המדינה
הנא במגע עם הציבור, אסור לו לעסוק בהתרמה.

ז. גוברנין:

איננו יכולים להפוך את העובד למכונה
שחיי החברה מגורים בפניו, הוא יפרוץ אותם.

ח. למדן:

כפי שמשרד הסעד מפרסם את שמות מוסדות הסעד
הרשאים לערוך סגביות, יכולה הממשלה לקבוע
את רשימת המוסדות הציבוריים הראויים לתמיכה ושמותר לעובדי
המדינה לטפל בהם.

ט. קלמר:

אני מציע לקבל את הצעת הברת-הכנסת למדן,
כי משרד הממשלה הנרגע בדבר יפרסם את
רשימת המוסדות הציבוריים שמותר לעובדי המדינה להתרים למענם.

י. גוברנין:

אי-אפשר לפרט בחוק רשימה כזאת, כי המצב
עלול להשתנות, יכולים להתווסף מוסדות
כאלה, וכן יכול להיות מצב שכמה מוסדות שיפורטו בחוק לא יהיו
זקוקים יותר לתרומות, יכולים להיות מוסדות מסוג מסויים, שהאחד
זקוק לתרומות ואילו השני איננו זקוק להן.

מ. א. אושר בנוסח הצעת החוק.

המתייגות: ש, כהן, א, שוסטק,

ח, מגורי-כהן, ט, קלמר.

טעיק 9:

ח. כהן:

היה ויכוח רב בממשלה בקשר לסעיף הזה. הצעתנו המקורית היתה, כי עובד מדינה המפר חובתו לפי חוק זה, יהיה אחראי אחריות פלילית. לאחר דיון מסוּשן בממשלה הוחלט להטיל על עובד המדינה אחריות משמעית בלבד, כלומר, עובד המדינה שיפר חובתו לפי חוק זה, יובא בפני ד"ר משמעתי, יתן לפניו את הדין, והסנקציה שבית הדין המשמעתי יוכל להטיל עליו תהיה הורדה בדרגה, נזיפה, קנס בצורת הפחתת תוספת זו או אחרת ובמקרים החמורים ביותר אף פיטורין. הממשלה בדעה, כי אין בהפרת האיטורים שחוק זה קובע כדי להכתיים את העובד בכתם של פשע פלילי.

הממשלה החליטה להביא עוד בפני הכנסת השלישית את הפרק של חוק שירות המדינה הדין בדיון משמעתי, כי היא רואה צורך שהפרק על הדין המשמעתי יקבל תוקף ביחד עם שני הפרקים האחרים המונחים על שולחן הכנסת. בפרק על הדין המשמעתי תמצאו קטלוג של הסנקציות שבית הדין המשמעתי מוסמך להטיל בו דין משמעתי על עובד מדינה בשל עבירות משמעטיות.

ש. בבה:

עם כל הכבוד שיש לי לבית דין משמעתי, אי-אפשר להסתפק בכך שעובד מדינה המפר הוראות חוק זה בפעם השניה והשלישית יהיה נדון בפני בית-דין משמעתי בלבד, שהסנקציה הכבדה ביותר שהוא מוסמך להטיל היא פיטורין.

ח. כהן:

אם עובד המדינה מובא בפני בית דין משמעתי בפעם השניה על אותה עבירה, ברור שהוא יפוטל, אולם עוד לא קרה שעובד מדינה יובא בפני בית-דין משמעתי בפעם השניה על עבירה שכבר נשפט עליה.

ש. בבה:

אני מציע לציין במפורש בחוק, כי עובד מדינה העובר על אותו עבירה בפעם השניה - יפוטל.

מ. קלמר:

אני שמח על הודעת היועץ המשפטי שעוד בכנסת הנוכחית יובא לאישור הפרק הדין על הדין המשמעתי, אני מציע לדחות את האישור הסופי של החוק שאנו דנים בו לאחר אישור הפרק על הדין המשמעתי, כי ברצוני לקבוע את יחסי לאיטורים מסויימים שבחוק זה לפי הסנקציה המוצעת על העובר איטורים אלה.

היו"ר ע. גונברין:

איננו יכולים לשנות את סדרי הדיון. כאשר נדון בחוק הדין המשמעתי, יהיה מקום להציע סנקציות שונות על עבירות מסויימות. אני יכול רק למסור מעל במת הכנסת, על דעת היועדה, כי לאחר שהממשלה תביא את החוק על הדין המשמעתי, תחזור היועדה לדון על פרטי הסעיף הזה.

מ. קלמר:

אני מסתפק בהודעת היו"ר מעל במת הכנסת.

ח. גונברין-כהן:

אני מבין כי אפשר לפטר עובד, אולם אין לפטול אותו לעבודה בתפקיד אחר בשירות המדינה.

- טעיק 9 - אושר.
- טעיק 10 - אושר.
- טעיק 11 - אושר.